

OTSUS

22.03.2024 nr 7-15/2024-005

AS-le Utilitas Eesti soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks antud tegevuslubade andmete muutmise kohta seoses tegevuspiirkonna andmete muutumisega

1. Haldusmenetluse alustamine

21.02.2024 esitas AS Utilitas Eesti Konkurentsiametile majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (Enefit) § 30 lõikes 1 nimetatud majandustegevuse muutmise kavatsuse teated, millega aktsiaselts taotles temale tegutsemiseks soojuse tootmisega, jaotamisega ja müügiga antud tegevuslubade andmete muutmist tegevuspiirkonna osas (Taotlused).

2. Taotleja andmed

AS Utilitas Eesti, äriregistri kood 10419088, asukoht Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Maakri tn 19/1, 10145, telefon 6107100, e-post info@utilitas.ee

3. Asjaolud ja menetluse käik

MSÜS sätestab üldised tingimused ja korra majandustegevuse vabaduse kasutamiseks Eesti Vabariigi territooriumil reguleerides muuhulgas majandustegevuse alustamist, teostamist, lõppemist ja jätkamist, samuti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi hallatava majandustegevuse registri (MTR) pidamist ning riiklikku järelevalvet ja vastutust (§ 1). MSÜS kohaldatakse igale ettevõtjale ning tema majandustegevusele kõigil tegevusaladel, kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti (§ 2 lõige 1). Seaduses sätestatud juhul peab ettevõtjal enne tegevusalal majandustegevuse alustamist olema tegevusluba (loakohustus) (§ 16 lõige 1). Tegevusluba on mis tahes nimetusega ettevõtjale adresseeritud haldusakt või ettevõtjaga sõlmitud haldusleping, millela on ettevõtjal keelatud majandustegevust alustada ning mis tõendab teatud majandustegevuse nõuete täitmist teatud tegevusalal või määrab kindlaks majandustegevuse teostamise kõrvaltingimused (§ 16 lõige 2). Tegevusloa regulatsiooneseme moodustavad põhiregulatsioon ja kõrvaltingimused (§ 17 lõige 1). MSÜS § 17 lõike 2 kohaselt on tegevusloa põhiregulatsioon loakohustusega tegevusalal ettevõtja majandustegevuse alustamise ja teostamise lubamine. Kui tegevusluba antakse seaduses sätestatud juhul tegutsemiseks konkreetses tegevuspiirkonnas või -kohas, kuulub tegevusloa põhiregulatsiooni ka tegevuspiirkond või -koht. Loakohustusega tegevusala puhul teatab ettevõtja tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude või kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutmise kavatsusest tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele vähemalt 30 päeva enne kavandatavat muutmist ning üldhuviteenuse osutaja vähemalt kolm kuud enne kavandatavat muutmist (majandustegevuse muutmise kavatsuse teade) (§ 30 lõige 1). Majandustegevuse muutmise kavatsuse teates kirjeldab ettevõtja, millised tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvad või tegevusloa kõrvaltingimustega seotud asjaolud on muutunud või milliseid kavatsetakse muuta. Kui teatest nähtub, et muudatused toovad kaasa mittevastavuse tegevusloa kontrolliesemesse kuuluvatele majandustegevuse nõuetele või tegevusloa kõrvaltingimusele,

vajaduse kontrollida majandustegevuse nõudeid, muuta tegevusluba või taotleda uut tegevusluba, teavitab majandushaldusasutus sellest viivitamata ettevõtjat. Tegevusloa muutmise või uue tegevusloa taotlemise vajaduse ilmnemisel käsitletakse MSÜS § 30 lõikes 1 nimetatud teateid tegevusloa muutmise taotlusena, välja arvatud juhul, kui ettevõtja on esitanud teates märke, et ta seda ei soovi (§ 30 lõige 4).

Tulenevalt kaugkütteseaduse (KKütS) § 18 lõikest 1 on tegevusluba nõutav tegutsemiseks soojuse tootmisega, soojuse jaotamisega ja soojuse müügiga.

21.02.2024 esitas AS Utilitas Eesti Konkurentsiametile Taotlused ühtse kontaktpunkti põhimõttel Eesti teabevärava kaudu (MSÜS § 9 lõige 1). Sisenenud MTR riigiportaali eesti.ee kaudu täitis AS Utilitas Eesti MTR-s soojuse tootmise, soojuse jaotamise ja soojuse müügi tegevuslubade muutmise taotlemiseks ettenähtud väljad ja lisas juurde järgmised dokumendid: Majandustegevuse muutmise kavatsuse teade ja tegevusloa taotlus ning 29.11.2023 AS Utilitas Eesti ja Enefit Green AS vahel sõlmitud varade omandamise leping, mille kohaselt AS Utilitas Eesti kavatseb omandada Enefit Green AS-lt ettevõtte. 16.02.2024 andis Konkurentsiamet tehingule koondumiste kontrolli loa ning pooled kavatsevad tehingu lõpule viia 01.03.2024.

Taotluste menetlustele kohaldas Konkurentsiamet haldusmenetluse seadust (HMS), arvestades MSÜS-st ja KKütS-st tulenevaid erisusi.

21.02.2024 saatis MTR AS-le Utilitas Eesti automaatteavituse Taotluste eeldatava lahendamise kohta tähtajaga hiljemalt 22.03.2024 ja märkega selle kohta, et ettevõtjal on võimalik Taotluste menetluse seisu MTR-s jälgida.

4. AS Utilitas Eesti Taotlustega seonduvalt Konkurentsiametile esitatud andmete ja dokumentide läbivaatamisel Konkurentsiamet tegi kindlaks ja järeldas

4.1.

13.09.2004 otsustega nr 162-TL/ KKütS, nr 163-TL/ KKütS ja nr 164-TL/ KKütS on Konkurentsiameti õiguseellane Energiaturu Inspeksioon (ETI) andnud AS-le Utilitas Eesti (endise nimega AS Eraküte) 28.07.2004 taotluse ja taotluse esitamise hetkel kehtinud KKütS § 18 lõike 2 alusel tegevusload tegutsemiseks vastavalt soojuse tootmisega, soojus jaotamisega ja soojuse müügiga (MTR-s registreeritud numbritega KST000005, KSJ000008, KSM00004). Eelmärgitud otsustega on ETI määranud AS-le Utilitas Eesti tegevuspiirkonna tegutsemiseks soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga.

Käesoleva hetke seisuga koosneb AS Utilitas Eesti tegevuspiirkond soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks koosnevana kuuest (6) võrgupiirkonnast paiknemisega vastavalt Haapsalus, Jõgeval, Keilas, Valgas, Kärđlas ja Raplas. Võrgupiirkonnad on eelmärgitud otsuses määratletud lähtuvalt AS Utilitas Eesti esitatud andmetest kavandatava tegutsemise kohta soojuse tootmisega, jaotamisega ja müügiga neis võrgupiirkondades. Võrgupiirkondades kasutatakse tarbijajaaigaldistes AS Utilitas Eesti poolt tema omanduses või valduses olevates katlamajades toodetud soojust.

4.2

21.02.2024 esitas AS Utilitas Eesti MTR kaudu Konkurentsiametile Taotluse, milles teatas tegevuspiirkonna andmete muutumisest soojuse tootmiseks, soojuse jaotamiseks ja soojuse müügiks antud tegevuslubades seoses Paide Elektriijaama (aadressil Ruubassaara tee 3 Paide linn) omandamisega. Taotluse kohaselt 29.11.2023 sõlmiti AS Utilitas Eesti ja Enefit Green AS vahel varade omandamise leping (Leping), mille kohaselt AS Utilitas Eesti kavatseb omandada Enefit Green AS-lt ettevõtte. 16.02.2024 andis Konkurentsiamet tehingule koondumiste kontrolli loa ning pooled kavatsevad tehingu lõpule viia 01.03.2024. Lepingu alusel omandas

AS Utilitas Eesti kätise Paide Elektrijaam, mille tootmisseadmete koosseisu kuuluvad, kaks soojuse tootmiseks mõeldud katlamaja ja nii soojuse kui elektrienergia tootmiseks mõeldud koostootmisjaam. Kolme eelnimetatud tootmisseadme soojuslikuks koguvõimsuseks on 29,9 MW.

Lepingu alusel omandas AS Utilitas Eesti kõik omandatud ettevõttega seotud asjad, õigused ja kohustused, sh kinnisasjad, millel Paide Elektrijaama tootmisseadmed paiknevad, tootmisseadmete majandamiseks, haldamiseks ja hooldamiseks sõlmitud lepingud, vajalik tehniline dokumentatsioon, töötajate töölepingud jne.

Lähtudes asjaolust, et AS Utilitas Eesti on omandanud Paide Elektrijaama ja jätkab seal senist tegevust, soovib AS Utilitas Eesti muuta tegevuslubade KST000005 (soojuse tootmine), KSJ000008 (soojuse jaotamine) ja KSM000004 (soojuse müük) andmeid tegevuspiirkonna osas selliselt, et senistele võrgupiirkondadele lisandub uus võrgupiirkond ning soojuse tootmise tegevusloale lisandub kolm uut tootmisseadet. Tegevuslubade muudatuste jõustumise järgselt kajastub senine Enefit Green AS tegevuslubade Paide võrgupiirkond AS Utilitas Eesti tegevuslubade KST000005, KSJ000008 ja KSM000004 tegevuspiirkonna Paide linn, Paide linn võrgupiirkonna all järgmises sõnastuses: Paide linna kaugküttepiirkond - nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad ja koostootmisjaam aadressiga Ruubassaare tee 3, Paide).

05.03.2024 esitas Enefit Green AS Konkurentsiametile Taotlused, et muuta soojuse tootmise (KST000032) ja soojuse müügi (KSM000037) tegevuslubasid selliselt, et Paide Koostootmisjaamaga seotud kanded (Paide linna võrgupiirkond ja tootmisseadmed) ei oleks enam Enefit Green AS tegevuslubadel seoses vastava vara võõrandamisega AS-le Utilitas Eesti. Samas soovis Enefit Green AS samadel põhjustel soojuse jaotamisel majandustegevusest loobuda.

Kogu soojuse jaotamine toimub AS Utilitas Eesti valduses oleva ligikaudu 20 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu. Ettevõtja toodab Paide kaugküttepiirkonnas soojust kahes katlamajas ja Paide koostootmisjaamas. Paide koostootmisjaamas kasutatav energiaallikas on puiduhake. Ühes katlamajas asub raske kütteõliga ja põlevkiviõliga töötav tootmiseseade ja teises katlamajas asub soojuse tootmiseks hakkepuitu, puukoort, saepuru või turvast kasutatav tootmiseseade.

Paide Elektrijaamas toodetud soojus müüakse Paide linna võrgupiirkonnas lõpptarbijale. Käesoleval hetkel on kaugküttevõrguga ühendatud 226 hoonet. Käitisele Paide Elektrijaam on väljastatud Kompleksluba KL-515770.

MSÜS § 32 lõike 1 järgi tegevusloa muutmine on tegevusloa mis tahes kõrvaltingimuse muutmine. Majandushaldusamet võib tegevusluba muuta ettevõtja taotluse alusel (§ 32 lõige 2 punkt 1).

HMS § 53 lõige 1 punkti 2 kohaselt on haldusakti kõrvaltingimus haldusakti põhiregulatsiooniga seotud lisakohustus.

MSÜS § 17 lõike 2 järgi on tegevusloa põhiregulatsioon loakohustusega tegevusalal ettevõtja majandustegevuse alustamise ja teostamise lubamine. Kui tegevusluba antakse seaduses sätestatud juhul tegutsemiseks konkreetsetes tegevuspiirkonnas või -kohas, kuulub tegevusloa põhiregulatsiooni ka tegevuspiirkond või -koht.

Lähtudes eeltoodust leiab Konkurentsiamet, et MSÜS § 32 lõige 2 punkt 1 on rakendatav ka juhul kui tegevusluba omav soojusettevõtja taotleb tegevusloas esitatud andmete muutmist temale tegevusloa andmise otsuses kindlaks määratud tegevuspiirkonna osas.

Arvestades eeltoodut hindab Konkurentsiamet, et AS Utilitas Eesti 21.02.2024 esitatud Taotlused tegevuspiirkonna andmete muutmiseks ETI 13.09.2004 otsustes nr 162-TL/KKütS,

163-TL/KKütS ja 164-TL/KKütS (vastavalt soojuse tootmiseks, soojuse jaotamiseks ja soojuse müügiks antud tegevuslubades) selleselt, et olemasolevatele tegevuspiirkondadele lisandub seitsmes (7) tegevuspiirkond – Paide linn, on põhjendatud.

Lähtudes eeltoodust muudab Konkurentsiamet Energiaturu Inspektsiooni 13.09.2004 otsustega nr 162-TL/ KKütS, nr 163-TL/ KKütS ja nr 164-TL/ KKütS esitatud andmeid AS Utilitas Eesti tegevuspiirkonna kohta ja sõnastab tegevuspiirkonna neis otsustes uuesti.

Eeltoodu alusel ja juhindudes MSÜS § 32 lõike 2 punktist 1 Konkurentsiamet **otsustas**:

I muuta AS-le Utilitas Eesti Energiaturu Inspektsiooni 13.09.2004 otsusega nr 162-TL/KKS tegutsemiseks soojuse tootmisega antud tegevusloa andmeid tegevuspiirkonna osas ja sõnastada tegevuspiirkond selles otsuses uuesti järgmiselt:

tegevuspiirkond: koosneb järgmistest võrgupiirkondadest, kus tarbijapaigaldistes kasutatakse AS Utilitas Eesti poolt toodetud soojust:

1. Haapsalu linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Niine 34);
2. Jõgeva linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Aia 50);
3. Keila linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Põhja 27);
4. Valga linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad aadressidega Pärna pst 15, Kuperjanovi 99);
5. Kärkla linn Hiiumaal vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad aadressidega Rehemäe tee 12, Vabaduse tn 17);
6. Rapla linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Kastani 3a Rapla);
7. Paide linna kaugküttepiirkond - nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad ja koostootmisjaam aadressiga Ruubassaare tee 3, Paide).

II muuta AS-le Utilitas Eesti Energiaturu Inspektsiooni 13.09.2004 otsusega nr 163-TL/KKS tegutsemiseks soojuse jaotamisega antud tegevusloa andmeid tegevuspiirkonna osas ja sõnastada tegevuspiirkond selles otsustes uuesti järgmiselt:

tegevuspiirkond: koosneb järgmistest võrgupiirkondadest:

1. Haapsalu linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Niine 34);
2. Jõgeva linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Aia 50);
3. Keila linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Põhja 27);
4. Valga linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad aadressidega Pärna pst 15, Kuperjanovi 99);
5. Kärkla linn Hiiumaal vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad aadressidega Rehemäe tee 12, Vabaduse tn 17);
6. Rapla linn vastavalt AS Utilitas Eesti Eraküte võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Kastani 3a Rapla);
7. Paide linna kaugküttepiirkond - nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad ja koostootmisjaam aadressiga Ruubassaare tee 3, Paide).

III muuta AS-le Utilitas Eesti Energiaturu Inspektsiooni 13.09.2004 otsusega 164-TL/KKS tegutsemiseks soojuse müügiga antud tegevusloa andmeid tegevuspiirkonna osas ja sõnastada tegevuspiirkond selles otsuses uuesti järgmiselt:

tegevuspiirkond: koosneb järgmistest võrgupiirkondadest:

1. Haapsalu linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Niine 34);
2. Jõgeva linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Aia 50);
3. Keila linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Põhja 27);
4. Valga linn vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad aadressidega Pärna pst 15, Kuperjanovi 99);
5. Kärkla linn Hiiumaal vastavalt AS Utilitas Eesti võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad aadressidega Rehemäe tee 12, Vabaduse tn 17);
6. Rapla linn vastavalt AS Utilitas Eesti Eraküte võrguga nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamaja aadressiga Kastani 3a Rapla);
7. Paide linna kaugküttepiirkond - nimetatud piirkonnas ühendatud tarbijate ulatuses (katlamajad ja koostootmisjaam aadressiga Ruubassaare tee 3, Paide).

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on õigus esitada 30 päeva jooksul, arvates otsuse teatavaks tegemisest, vaie Konkurentsiametile või kaebus Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Margus Kasepalu
energia- ja taristuosakonna juhataja